

ניתוק היחסים בין קובה

לישראל

האיץ את תהליך בידודה

האקט בו נקט שליט קובה, פידל קאסו טרו, בוועידת המדינות הבלתי מזדהות שהתכנסה השבוע באלג'יר, הוגדר כאקט אימפולסיבי. כאשר בישר קאסטרו לבאי הוועידה הצהלים כי החליט לנתק את יחסי מדינתו עם מדינת ישראל, לא היה זה צעד שקול, פרי תיכנון או מחשבה מוקדמים. להיטך, הוא עמד בניגוד למדיניות תה הרשמית של קובה, שרק לפני עשר שנים נאלצה לעמוד במצב דומה, כשמדינות אמריקה הלטינית ניתקו עימה יחסים ללא סיבה וללא הרעה מוחשית ביחסים עימה.

היה זה צעד ספונטאני, שהוסבר עליידי הפרשנים כתגובה מהירה נגד התקפתו של שליט לוב, מועמר קואפי על קובה הקומוניסטית המעמידה פנים של בלתי מזדהה, ולמעשה אינה אלא גרורה טובי ייטיה.

זה היה נכון. באותה מידה היו נכונות כל ההאשמות שהוטחו בשעתו נגד אידי אמין, שליט אוגנדה, אחרי שהחליט על ניתוק יחסי מדינתו עם ישראל. הוא מטורף, אמרו עליו, חולה-רוח שהשתלט על מדינה.

היה שמץ של אמת גם בכל מה שטענו כלפי כל שאר ראשי המדינות שמדינותיהם ניתקו לאחרונה את היחסים עם ישראל. שליט צ'אד הוא רודף בצע, שניקנה עליידי לוב, שליטי מדינות אפריקה האחרים, שנכבדו לאימוי קואפי, שהוא עצמו משועל ללא ספק, הם אחוזי תזוית על גבול הטירוף. כולם משוגעים, ואין פלא שיש שיטה בשיגעון שלהם - שינאה לישראל.

עם לבדד ישכון. היו כאלה שיכלו להתברך נוכח שרשרת ניתוקי היחסים, שהגיעה לשיאה בניתוק היחסים של קור בה. זה מוציא אותנו אל מחוץ לבית המשוגעים אמרו, וטענתם לא היתה משורללת בסיס.

אבל לפני שש שנים היה השיגעון המתפשט הזה כמעט בלתי אפשרי. עובדה היא שאז לא הצליחו מדינות ערב והגוש הקומוניסטי לסחוף מדינות בלתי מזדהות כדי לבודד את ישראל במשפחת העמים. אם הם מצליחים בזה עכשיו, אין זה רק משום שאמצעי הלחץ שלהם גברו, אלא מפני שישראל עצמה יוצרת תנאים שאינם מאפשרים למדינות אחרות להתנגד ללחץ צים לנתק עימה יחסים.

ההקשחה בעמדות המדיניות של ישראל, כוונות הסיפוח הגלויות והנסתרות שקיבלו את ביטויים במיטמך גלילי, אשר עורר תהודה רצינית בעולם - כל אלה מסיי

קפטרו על הארץ * משוגע, אימפולסיבי -

עם בידי מטורפים כמו שליט לוב, לאלץ מעגל מתרחב והולך של מדינות לנתק את קשריהם עם ישראל. זה משוגע ומטורף - אבל מצליח.

לובה אליאב אינו יכול להרים את ידו נגד קבלת מיטמך גלילי כמצעה של מפלגת העבודה וכמדיניותה הרשמית של ישראל. קאסטרו יכול לעשות זאת.

הניחומים העצמיים שהושמעו השבוע בישראל, כאילו מאז ומתמיד היתה ישראל עם לבדד ישכון וכאילו לא חשוב כלל אם עוד כמה מדינות מצטרפות למעגל האוייבים המוצהרים, היו רחוקים מכדי לשכנע.

מדיניות

עון קטן באופק

מדוע מעורר קיסניג'ר

פחד שתום בירושלים

ימאי מנוסה מביט בשמיים, ורואה באור פק ענן קטן. איש אחר היה מתעלם מן הענן. אך הימאי יודע שזוהו את ראשון לסערה גולדה.

באופק הישראלי ריחף השבוע ענן ממושקף בשם הנרי קיסניג'ר. ענן קטן - אולם בירושלים כבר הרגישו כמה אנשים במיחוסים של מועקה.

שום דבר לא השתנה? הבטיחו איש לרעהו, וגם לעיתונות. המדיניות האמריקאית קבועה. לא יהיה שלום כפוי, אולם הדברים נאמרו להרגעה עצמית יותר מאשר כביטוי לאמונה של ממש.

הטובע נקבר. לכאורה, אפשר היה להתייחס בזילזול גם לאפשרות המחודשת שהאמריקאים יפתחו ביוזמה חדשה במרץ.

כל היוזמות הקודמות נגזו כבושת פנים. יוזמת רוג'רס המפורסמת נקברה

ניכסון עצמו נתגלה בפרשה זו, כמו בפרשות רבות אחרות, כאדם קטן, חסר החלטה, שאינו מסוגל לקבוע לעצמו קו ברור ולפעול על פיו ללא רתיעה.

השאלה היא: האם כל זה השתנה עכשיו?

זרם לענק. יש כמה סימנים המעידים על שינוי כזה.

קודם כל, ניכסון זקוק באופן נואש להישג כלשהו, יותר מזה: הוא זקוק לפעילות דרמטית כלשהי, שתסיח את הדעת מפרשת ווטרג'יט, שתכנע את הציר בור האמריקאי והנשיא שלהם עוסק בעניינים הריגורלי.

שנית, קיסניג'ר אינו רוג'רס. אם קיסניג'ר יקח את העניין לידיה, אין ניכסון יכול לנטוש אותו למחרת היום. קיסניג'ר משפיע על ניכסון, כרגע, השפעה אישית חזקה. ניכסון נאחו בו כמו בעוגי-הצלה, כדי להדש את נעוריו ממשלתו, ששקעה בבוז השערוריות. הפחד של ניכסון מפני קבוצת-הלחץ היהודית יהיה חלש יותר, כאשר ירגיש לידו איש חזק, היודע מה הוא רוצה, ושהוא גם יהודי.

שלישית, מול הלחץ היהודי מתגבש, בפעם הראשונה מזה שנים רבות, לחץ נגדי חזק מאד: הלחץ של משבר האנרגיה. בפני אמריקה מתייצבת סכנה, החורגת לתודעת כל אורה, והמוכנת לכל: גלגלי התעשייה יכולים להיעצר יום אחד, אם ייסגר ברו הנפט. הענק האדיר ביותר בתולדות העולם זקוק לזרם אדיר של נפט בכל רגע של חייו. בלעדיו אינו אלא גרוטאה.

אין זו סכנה דמיונית, ומאמרי-תעמולה לבדם לא יסלקו אותה. אם לא תמצא אמריקה תחליף לנפט, ואם תתגבש חזית ערבית יעילה, צפויה שואה למדיניות הישראלית. ישראל זקוקה לזרם העזרה האמריקאית, כשם שאמריקה זקוקה לנפט הערבי.

לקראת ההתנגשות. משום כך מעוררת יוזמת קיסניג'ר פחדים רבים בירור שלים. אפשר לדחות אותה עד אחרי הבחירות בישראל - שיקול שהאמריקאים רגישים לו תמיד. אולם מייד לאחר מכן עשויה להתחיל תנופה גדולה.

תנופה זו תתגש חזיתית עם התנופה הנגדית של ממשלת גולדה, שקיבלה את חקו של משה דיין בצורת "מיסמך גלילי". התנגשות זו עלולה לעמוד במרכז ההתרחשויות של 1974.

בעת מיטמך כדורסל מאולתה ברחוב בעיר הצ'ילית מדיה אלנה.

אדישות, ציניות,

עייפות ושיעמום

הטביעו את חותמם

על הבחירות

בהסתדרות

ברגע זה יושבים אלפי עסקני-מיפ"ב לגות ברחבי הארץ, ומנסים לחשב את תוצאות הבחירות הקרובות לכנסת על פי תוצאות הבחירות בהסתדרות. לכולם יש מכנה משותף אחד: הם עייפים ורצוצים.

יש לכך סיבות רבות. אחת מהן היא מוג'ה-אוויר.

מכל הפרטים המזורים שהתלוו הפעם לבחירות בהסתדרות, המזור ביותר הוא התאריך. הוא מעיד על התלישות הגמורה של מנהיגי ההסתדרות מחיי הארץ, ואף מן הארץ עצמה.

ישראל היא ארץ תת-טרופית. במשך שלושה-ארבעה חודשים בשנה לא תיתכן בה עבודה מאומצת ויעילה. מאז ראשית החריבות בארץ, ידעו תושביה - בני לאר מים שונים ותרבויות שונות - לכוון את אורח-חיייהם בהתאם לכך.

בתודשי הקיץ הישראלי סולד האיש הנורמלי מעיסוקי-מתח, כמו בחירות. דר-פקה-חיים נחלש, קצב החיים נרפה, האני שים מחפשים בילוי קל, נופש ומנוח. הדבר האחרון שהם רוצים לעסוק בו בתי קיפה זו הוא גורל האומת.

אולם עסקני המיפלגות חיים בעולם פרטי משלהם. הרחוק מעובדות-החיים ה-פשוטות. וכך קבעו את תאריך הבחירות בהסתדרות, מסיבות מפלגתיות טהורות, במועד הגרוע ביותר: חודש אלול.

פירוש הדבר: כל מערכת-הבחירות תהי נהלה בשבועות החמים והמתים ביותר של השנה. התוצאה: אדישות כללית של הצירבור, אי-רצון בולט לעסוק בבחירות ולהתייחס אליהן ברצינות. במקרה הטוב ביותר: התייחסות אל תעמולת המיפלגות כאל בידור קל.

בעוד כמה ימים, אחרי הפסקה קצרצרה, יתגייסו כל המזנזונים לבחירות לכנסת. כגולד הבחירות להסתדרות כמועד זה, יהיו כל הפעילים עייפים, והיחס הבלתי-רציני של הצירבור לבחירות עלול להימשך גם במערכה השנייה, הי עיקרית.

חבורה של קלכטמונים

מזג האוויר אינו הגורם היחיד שהטביע את חותמו על בחירות בהסתדרות. ונטל מהן את העוקץ.

לא פחות חשוב היה האקלים המיפלגתי. קשה היה לדרוש מן הצירבור, ההתייחס ברצינות לבחירות, כאשר היה ברור לגמרי שעסקני המיפלגות עצמם אינם מתייחסים ברצינות לדבריהם.

חוסר-רצינות זו, שגבל לא פעם בצנינות גלוויה, התבטא כימעט בכל מילה ובכל מעשה במערכת-הבחירות. מעולם לא היו בישראל בחירות פחות רציניות, וחס פחות רציני לציבור.

בחברה הדמוקרטית המודרנית, יש תמיד נטיה לאחידות מסיימת של סגנון. כל המיפלגות מתחרות על הבוחר ש"באמצע", וממילא נוצר דמיון בין ההבטחות והסיסמות.

אולם בבחירות האגה הגיעה תי פעם זו לשיא מגותך. עסקני הי מיפלגות הפכו לחבורה של קדפי טומנונים.

כל רעיון חדש שהועלה עליידי רשימה כלשהי נגנב מייד, עוד בו ביום, עליידי כל שאר המיפלגות. מיפלגה שהעלתה רעיון מסויים (למשל: דרישת מרי לשובע עבודה של חמישה ימים) נוכחה לדעת שסיעה שיה מכנסת כבר למחרת היום מסיבת-עיתונאים כדי להכריז על רעיון זה בשם עצמה, מיפלגה שלישית כללה אותו בשידור-הרדיו שלה כעבור יום.

קיסניג'ר עם גולדה וריניץ - וגם יהודי